

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про компенсацію за майно, втрачене, пошкоджене та знищене внаслідок збройної агресії Російської Федерації та справедливий розподіл репарацій» (реєстр. № 7237 від 31.03.2022), внесений народними депутатами України Мовчаном О.В., Руцишиним Я. І. та Тарутою С. О.

2. Завдання законопроекту

Проектом Закону пропонується:

визначити механізм первинної та повної компенсації за втрачене, пошкоджене та знищене майно постраждалим фізичним особам, їх спадкоємцям, та постраждалим юридичним особам України в результаті збройної агресії Російської Федерації;

створити Державний реєстр майна, знищеного, пошкодженого або втраченого внаслідок збройної агресії Російської Федерації для збору та обліку інформації про відповідне майно постраждалих осіб;

визначити повноваження органів державної влади щодо збору, обліку та верифікації інформації щодо втраченого, пошкодженого та знищеного майна, а також виплат компенсацій;

визначити правовий механізм компенсації завданої шкоди майну на тимчасово окупованій території за принципом “ефективного контролю”;

визначити механізм забезпечення стягнення репарацій з Російської Федерації та їх адресного розподілу.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Відповідно до пояснювальної записки реалізація проекту акта потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету.

Оскільки фінансово-економічні обґрунтування (розрахунки) відсутні, оцінити можливі ризики, розмір можливих втрат державного бюджету у разі прийняття проекту Закону наразі неможливо.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Суб'єктом права законодавчої ініціативи не надано розрахунків щодо обсягу витрат державного та місцевих бюджетів, необхідність подання якого передбачено статтею 91 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10.02.2010 № 1861-VI.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

У разі прийняття законопроекту він набиратиме чинності з дня, наступного за днем його опублікування. Прийняття зазначених змін може потребувати додаткових видатків державного бюджету.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000009E0E2F00448AA100](#)

Підписувач [Драганчук Юрій Олегович](#)

Дійсний з [16.03.2022 13:14:12](#) по [16.03.2024 13:14:12](#)

Міністерство фінансів України

47040-03-2/7380 від 08.04.2022

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не узгоджується із положенням статті 7 Бюджетного кодексу України щодо дотримання принципу збалансованості, оскільки його реалізація призведе до розбалансування видатків та доходів Державного бюджету України.

Зазначені положення щодо джерел формування і напрямів використання коштів Фонду не належать до предмету регулювання галузевого законопроекту і потребують узгодження з нормами Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс), згідно з якими:

відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, регулюються Кодексом (стаття 1);

розподіл бюджету на загальний та спеціальний фонди, їх складові частини визначаються виключно цим Кодексом та законом про Державний бюджет України (частина п'ята статті 13).

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Міністерство фінансів підтримує мету законопроекту та основні його положення, разом з цим для забезпечення можливості його реалізації зазначаємо наступне.

Згідно з пояснювальною запискою до проекту фінансування робіт із створення Державного реєстру майна, знищеного, пошкодженого або втраченого внаслідок збройної агресії Російської Федерації, буде здійснюватися за рахунок міжнародної технічної допомоги. Однак необхідних фінансово-економічних обґрунтувань щодо додаткових бюджетних витрат на забезпечення ведення Реєстру та здійснення додаткових повноважень центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну регіональну політику, до проекту не надано.

Крім того, проектом передбачається, що Уповноважений Верховної Ради України з прав людини збирає відомості про майно, яке було втрачене, пошкоджене або знищене на тимчасово окупованих територіях, ухвалює рішення про звернення із зібраними вимогами до компетентного міжнародного органу та передає зазначені справи Міністерству юстиції України для надання безоплатної правничої допомоги щодо супроводу заяв таких громадян у компетентних міжнародних органах. Реалізація таких положень потребуватиме додаткових витрат.

Також, законопроектом пропонується установити (частина третя статті 38 розділу VII), що Міністерство закордонних справ та/або Міністерство юстиції може звертатися до іноземних держав щодо стягнення на майнові права по міжнародних контрактах, стороною по яких є Російська Федерація, юридичні особи, власниками яких є Російська Федерація, а також власниками яких є особи, що вчинили воєнні злочини на території України, з метою подальшого

забезпечення спрямування виплат по таких контрактах до державного бюджету України (контракти на постачання та транспортування газу, нафти, інших типів вуглеводнів, інших корисних копалин).

Вищевказані положення законопроекту потребують узгодження з нормами Кодексу (наприклад частиною третьою статті 29, частиною четвертою статті 30), якими визначено джерела надходжень та напрями використання коштів спеціального фонду Державного бюджету України.

Враховуючи вимоги частини п'ятої статті 4 Кодексу, питання створення Фонду, про який йдеться у статті 28 розділу IV законопроекту, можуть бути врегульовані шляхом розробки окремого законопроекту (системно пов'язаного із законопроектом 7237) про внесення відповідних змін до Кодексу.

Такий законопроект про внесення змін до Кодексу, окрім положень щодо створення Фонду, визначення джерел формування і напрямів використання коштів Фонду, має містити положення щодо узгодження з іншими нормами Кодексу (зокрема частиною третьою статті 29, частиною четвертою статті 30) в частині визначення джерел надходжень і напрямів використання коштів спеціального фонду Державного бюджету України, а також містити положення щодо звітування про використання коштів Фонду (зміни до статей 59 і 61 Кодексу).

Законопроект фінансово не забезпечений та потребує визначення джерел фінансування.

Враховуючи викладене, проект Закону України «Про компенсацію за майно, втрачене, пошкоджене та знищене внаслідок збройної агресії Російської Федерації та справедливий розподіл репарацій» може бути розглянутий Верховною Радою України з урахуванням зауважень Міністерства фінансів України.

**Заступник Міністра фінансів України
з питань європейської інтеграції**

Юрій ДРАГАНЧУК